

INSTRUKCJA

oznakowania mostów, wiaduktów i promów znakami wojskowej klasyfikacji obciążeń

1. Wstęp

Spośród szerokiego spektrum przedsięwzięć dostosowania i przygotowania Sił Zbrojnych RP, resortów cywilnych i organów administracji rządowej i samorządowej, do współpracy z Sojuszem Północnoatlantyckim, wymagania NATO obejmują również zadania wynikające z obowiązków Wsparcia Państwa - Gospodarza.

Wsparcie Państwa - Gospodarza obejmuje zakres przedsięwzięć, mających na celu udzielenie siłom wzmocnienia sojuszu przybywającym bądź przemieszczającym się po terytorium RP w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa Polski bądź państw sojuszniczych. Wsparcie to obejmuje między innymi udostępnianie informacji z zakresu stanu technicznego i możliwości sieci (infrastruktury) drogowej na potrzeby przemieszczających się wojsk, w tym klasyfikacji i oznakowania mostów, wiaduktów i promów, zgodnie z obowiązującymi umowami standaryzacyjnymi NATO (STANAGI). Licząc się z możliwością częstego przebywania na terytorium RP (w ramach ćwiczeń międzynarodowych na poligonach wojskowych) sił zbrojnych sojuszu, a w związku z tym niejednokrotnie intensywnym wykorzystaniem przez wojska infrastruktury drogowej, koniecznym było przyjęcie przez Polskę natowskich klas standaryzacyjnych obciążeń wojskowych i oznakowanie odpowiednimi znakami obiektów mostowych. Usprawni to proces uzgadniania tras i warunków przejazdu pojazdów specjalnych sił zbrojnych.

Oznakowanie pojazdów i obiektów mostowych według umów standaryzacyjnych NATO polega na nadaniu każdemu pojazdowi kołowemu i gąsienicowemu oraz obiektom mostowym numeru klasyfikacyjnego obciążenia wojskowego, a następnie na ustawieniu znaków z tymi numerami przed obiektami mostowymi oraz wymalowaniu ich na pojazdach wojskowych. Wprowadzenie do użytku jednolitych kryteriów klasyfikacji wojskowych obciążeń obiektów sprawia, że na drogach publicznych, gdzie ustawione są znaki wojskowej klasyfikacji obciążeń, o możliwości przejazdu pojazdów wojskowych przez obiekty mostowe decyduje ich numer klasyfikacyjny a nie rzeczywiste parametry techniczno-eksploatacyjne. W wyniku przeprowadzonych przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów badań i przeliczeń statyczno-wytrzymałościowych obiektów mostowych na sieci dróg publicznych zaprojektowanych według różnych obowiązujących w Polsce normatywów i określeniu klas obciążeń zgodnie ze STANAG-iem 2021 przyjęto, że można zrezygnować z oznakowania wszystkich obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych zgodnie ze STANAG-iem 2010, jeśli spełnione są warunki, że numer wojskowej klasy obciążeń mostu jest nie mniejszy jak 40 dla ruchu

dwukierunkowego dla pojazdów kołowych i gąsienicowych, oraz nie mniejszy jak 60 dla ruchu w jednym kierunku tzn. że oznakowane powinny być tylko te obiekty, które odbiegają od powyższych kryteriów. Pomijając uzasadnione wyjątki, transport ciężki, pojedynczy, specjalny (np. ciężkie pojazdy gąsienicowe) z ładunkiem ponad MLC 40 przy odległościach powyżej 50 km nie powinien być przemieszczany po drogach, lecz koleją lub transportem wodnym.

2. Określenia i ustalenia ogólne.

2.1 Podstawowe określenia.

STANAG (Standarization Agreement) - Umowa standaryzacyjna NATO

STANAG 2021 - dotyczy wojskowych obliczeń klasyfikacji obiektów mostowych, promów, tratw i pojazdów.

STANAG 2010 - dotyczy oznakowania wojskowej klasyfikacji dopuszczalnego obciążenia **MLC** (Military Load Class) - wojskowa klasyfikacja obciążeń.

MLC - dotyczy mostów, wiaduktów, promów, tratw i pojazdów. Jest to numer klasy odpowiadający bezpiecznemu obciążeniu obiektu mostowego, wskazujący na maksymalną klasę pojazdów, które w normalnych warunkach mogą poruszać się po obiekcie mostowym, drodze. (Maksymalne klasy pojazdów, które mogą bezpiecznie korzystać z drogi zwykle odpowiada najniższej klasie obciążenia obiektu mostowego na tej drodze. Wojskowy numer klasyfikacyjny jest tylko numerem, nie odpowiada on masie pojazdu. Jeżeli numer klasy pojazdu jest mniejszy lub równy numerowi klasy mostu, promu, drogi, to pojazd może przejechać przez dany obiekt, w przeciwnym przypadku musi on być zawrócony.

2.2 Ustalenia

2.2.1 Szerokość mostów

a. o ruchu jednokierunkowym

- minimalna szerokość użytkowa jezdni między krawężnikami dla mostów o ruchu jednokierunkowym powinna być następująca:

I.	Klasa 4 - 12 (włącznie)	2,75 m
II.	Klasa 13 - 30 (włącznie)	3,35 m
III.	Klasa 31 - 60 (włącznie)	4,00 m
IV.	Klasa 61 i wyżej	4,50 m

- w przypadku, gdyby szerokość jezdni, na istniejących i nowobudowanych mostach były mniejsze niż podane powyżej, nie należy obniżać wartości znamionowych tych mostów. Natomiast powinno się ustawić odpowiednie oznakowania zgodnie z zasadami STANAG-u2010 oraz wprowadzić stosowne ograniczenia (znak prostokątny skrajni poziomej W-6) dotyczące przejazdu przez te mosty.

b. o ruchu dwukierunkowym

Minimalna bezwzględna szerokość jezdni między krawężnikami, która pozwala na klasyfikację dla ruchu dwukierunkowego pojazdów tej samej klasy, powinna być następująca:

I.	Klasa 4 - 30 (włącznie)	5,50 m
II.	Klasa 31 - 60 (włącznie)	7,30 m*
III.	Klasa 60 - 100 (włącznie)	8,20 m

* dla warunków polskich przyjęto szerokość jezdni równą 6,00 m.

2.2.2 Skrajnia pionowa

Wymagany dla mostów minimalny prześwit wynosi 4,50 m. W przypadku, gdy most ma mniejszy prześwit od podanego, jego klasa obciążenia nie ulegnie obniżeniu, a jedynie zostanie on odpowiednio oznakowany zgodnie z zasadami STANAG-u 2010 (znak prostokątny W-7)

3. Zakres stosowania znaków wojskowej klasyfikacji obciążeń

3.1 Znaki wojskowej klasyfikacji obciążeń (MLC) stosuje się do obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych przewidzianych do przemieszczania się pojazdów sił zbrojnych, zwanych:

- Priorytetowe Drogi Samochodowe (PDS)
- Centralne Drogi Samochodowe (CDS)
- Uzupełniające Drogi Samochodowe (UDS)

Priorytetowe drogi samochodowe powinny być dostosowane standardami technicznymi i połączone z drogami państw sąsiednich NATO. Centralne drogi samochodowe służą potrzebom wojsk własnych. Uzupełniające drogi samochodowe stanowią połączenia CDS i PDS z poligonami, portami, lotniskami, składami materiałów, stacjami kolejowymi, rejonami przepraw itp.

3.2 Oznakowanie obiektów mostowych znakami wojskowej klasyfikacji obciążeń (MLC) może być stałe lub doraźne.

- oznakowanie stałe ma zastosowanie do obiektów mostowych w ciągu dróg, po których przemieszczanie wojsk odbywa się stosunkowo często. Dotyczy to głównie uzupełniających dróg samochodowych, stanowiących dojazdy od granicy państwa do ośrodków szkolenia poligonowego, dróg łączących poligony oraz porty morskie i lotniska z poligonami,
- oznakowanie doraźne ma zastosowanie na drogach publicznych wykorzystywanych do przemieszczania się wojsk, głównie w czasie odbywania ćwiczeń wojskowych.

4. Zasady oznakowania

4.1 Ustalono, że obiekty mostowe w ciągu dróg krajowych odpowiadają zasadniczo klasie MLC 40 przy ruchu dwukierunkowym i MLC 60 przy jednokierunkowym ruchu w kolumnie pojazdów kołowych i gąsienicowych (MLC 40/40-60). Oznakowania stałe i doraźne stosujemy do obiektów mostowych o klasach równych lub niższych od MLC 40 dla ruchu dwukierunkowego i MLC 60 dla jednokierunkowego ruchu pojazdów kołowych i gąsienicowych.

4.2 Obiekty mostowe o klasach powyżej MLC 40/40-100 nie będą oznakowywane.

4.3 Nie przewiduje się oznakowania w czasie pokoju, zgodnie ze STAGAG-iem 2010 obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych innych niż wymienione w punkcie 3.2.

4.4 Dla obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych stanowiących sieć priorytetowych dróg samochodowych należy określić numery wojskowej klasyfikacji obciążeń oraz zgromadzić i utrzymywać w ramach państwowych rezerw mobilizacyjnych potrzebną ilość znaków. Obiekty te będą oznakowywane tylko w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

4.5 Dla obiektów mostowych w ciągu dróg publicznych stanowiących centralne drogi samochodowe oraz drogi dojazdowe do rejonów przepraw i w Tymczasowych Rejonach Przeładunkowych (TRP) należy określić numer wojskowej klasyfikacji obciążeń.

5. Znaki wojskowej klasyfikacji obciążeń

5.1 Rozróżnia się dwa rodzaje znaków wojskowej klasyfikacji obciążeń:

- znaki w kształcie koła, o średnicy 400 mm dla znaków wskazujących numer wojskowej klasyfikacji mostu o ruchu jednokierunkowym i średnicy 600 mm dla znaków wskazujących numer wojskowej klasyfikacji mostu o ruchu dwukierunkowym,
- znaki prostokątne wskazujące wymiary skrajni obiektu - podają dodatkowe ograniczenia.

5.2 Znaki okrągłe

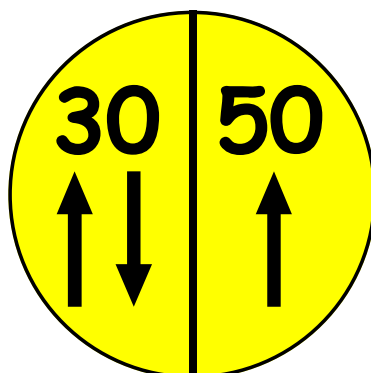
5.2.1 Dla wskazania numeru klasy obciążenia stosuje się następujące znaki:

- typowe znaki okrągłe:

Znak W - 1 „Klasa obciążenia mostu o ruchu jednokierunkowym” (rys. 8.3.1)

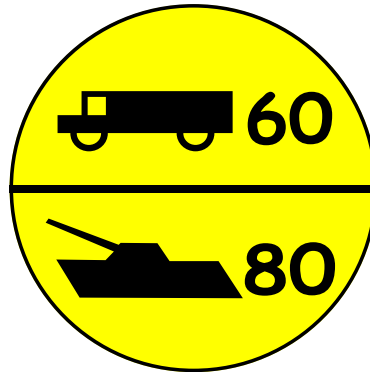

Znak W - 2 „Klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym” (rys. 8.3.2)

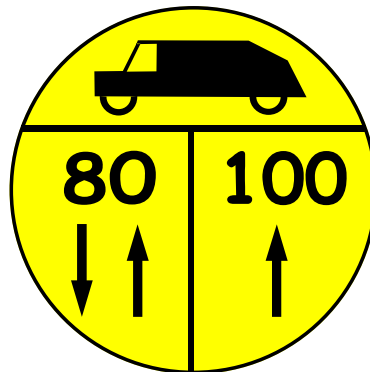

- specjalne znaki okrągłe:

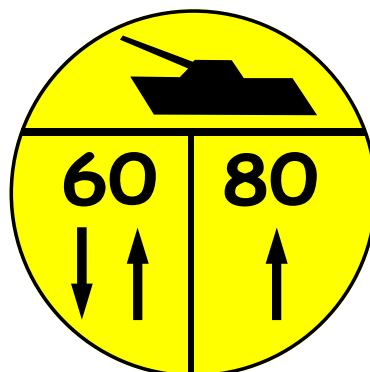
Znak W - 3 „Klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym dla pojazdów kołowych i gąsienicowych” (rys. 8.3.3)

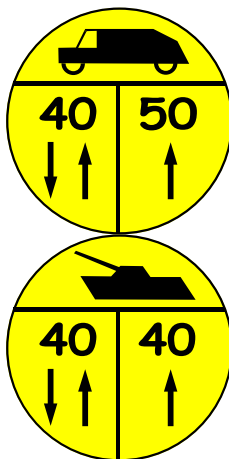
Znak W - 4 „Klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym dla pojazdów kołowych i gąsienicowych” (rys. 8.3.4)

Znak W - 5 „Klasa obciążenia mostu o ruchu dwukierunkowym dla pojazdów kołowych i gąsienicowych” (rys. 8.3.5)

Znaki W-4 i W-5 mogą być stosowane łącznie.

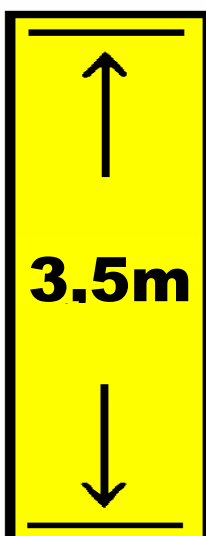
5.3 Znaki prostokątne

5.3.1 Dla wskazania dopuszczalnej szerokości i wysokości stosuje się następujące znaki:

Znak W - 6 „Szerokość mostu lub środka przeprowowego” (rys. 8.3.6), wskazujący wymiary skrajni obiektu stosuje się, jeżeli minimalna szerokość użytkowa jezdni między krawężnikami jest mniejsza niż wynikająca z klasy obiektu mostowego, to jest 6,0 m (patrz punkt 2.2.1)

Znak W - 7 „Wysokość skrajni pionowej na moście lub w tunelu” (rys. 8.3.7), stosuje się, jeżeli wymiar skrajni pionowej na moście lub w tunelu jest mniejsza niż 4,50 m

5.3.2 Znaków W-6 i W-7 nie stosuje się, jeżeli na obiekcie zastosowano odpowiednie znaki B-15 i B-16.

5.3.3 Znaki wymienione w punkcie 5.2 i 5.3 zamieszczone są w załączniku do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 1999 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr 58, poz. 622) i nazwane „Dodatkowymi znakami dla kierujących pojazdami wojskowymi”.

5.4 Konstrukcja „dodatkowych znaków dla kierujących pojazdami wojskowymi”

Szczegóły konstrukcji dodatkowych znaków dla kierujących pojazdami wojskowymi przedstawiono w załączniku Nr do instrukcji.

6. Ustawianie znaków

6.1 Znaki wojskowej klasyfikacji obiektów mostowych i promów ustawia się po obu stronach obiektów (przed i za obiektem), w takim miejscu, aby były dobrze widoczne przez wszystkich użytkowników ruchu z obu kierunków. Znaki te umieszcza się w odległości do 100 m przed przyczółkiem.

6.2 Oznakowanie obiektów mostowych znakami wojskowej klasyfikacji obciążeń i utrzymanie ustawionych znaków należy do obowiązków zarządcy drogi.

6.3 Określenie numeru wojskowej klasyfikacji obciążeń dla obiektów mostowych i promów zarządcy dróg wykonują, stosując metodę szybkiego wyznaczania wojskowych klas obciążenia opracowaną przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów.